

[Ministeren for Grønland.]

økonomiske konsekvenser i forhold til den hidtidige ordning. Det vil fortsat være således; at størrelsen af de beløb, som på de årlige finanslove foreslås bevilget til erhvervsstøtteformål, holdes inden for de fastsatte rammer for de samlede statslige investeringer i Grønland. Dog gælder dette ikke den foreslåede garantiordning, hvorom jeg henviser til forslagens bemærkninger.

Med hensyn til lovens ikrafttræden opstår den vanskelighed, at de nødvendige personale- og lokalemæssige forudsætninger for lovens administration ikke umiddelbart vil kunne tilvejebringes. Det foreslås derfor, at ministeren for Grønland bestemmer tidspunktet for lovens ikrafttræden. Selv om det påregnes, at loven kan sættes i kraft inden for et år, må man regne med, at erhvervsstøtteadministrationen ikke ved lovens ikrafttræden i fuldt omfang vil kunne bestride samtlige de forudsatte funktioner. Idet jeg i øvrigt med hensyn til lovforslagets enkeltheder henviser til bemærkningerne til forslaget, skal jeg herved tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endvidere har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om statstilskud til socialforsorg m. v. i Grønland*. Jeg beklager, at fremsættelsen af tekniske årsager er blevet forsinket.

Lovforslaget har et så enkelt formål, at det i og for sig ikke kræver mange uddybende kommentarer. Jeg finder også, at der i forslagens bemærkninger er gjort så udførligt rede for den økonomiske baggrund for dette fremsættelse og for de umiddelbare økonomiske konsekvenser af forslagens gennemførelse, at jeg i det hele herom kan henviser til disse bemærkninger.

Med lovforslagets generelle sigte kan der derimod være grund til at fremkomme med en kommentar til den sociale situation i dagens Grønland, et emne, som i høj grad har fået offentlighedens bevågenhed, og

som jeg ved også har det høje tings store interesse. Dette gør jeg med så meget større ret, som det er en kendsgerning, at de grønlandske sociale forhold, da disse traditionelt i første række er underlagt det grønlandske landsråds initiativer og beslutninger, ikke ofte er kommet til debat her i folketinget.

Der investeres i disse år meget betydelige statsmidler i opbygningen af et moderne Grønland. Målet med denne investeringspolitik er i første række at koncentrere befolkningen med dennes relativt mege høje tilvækst i de områder, hvor klimatiske og andre forhold giver de bedste muligheder for hovederhvervet, fiskeriet, med dertil hørende produktionsanlæg.

Siden nyordningen i 1950 er der i stadig stigende grad foregået en tilflytning til byerne og de større udsteder med deraf følgende nedlæggelse af bopladserne og de mindre udsteder. Denne udvikling har imidlertid først efterhånden taget fart og har på et tidspunkt, hvor forskellene i boligform og erhvervsmønster ikke var så store, givet befolkningen mulighed for en gradvis assimilering i de nye omgivelser og ændrede levevilkår. Heraf følger også, at de sociale og beskæftigelsesmæssige problemer først efterhånden har fået en foruroligende vækst.

På et tidspunkt, hvor åbentvandsbyerne Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg i løbet af mindre end et tiår vil have øget deres indbyggerantal med indtil flere gange det nuværende, er der imidlertid tale om omstillingsprocesser, der er af helt revolutionerende karakter for det grønlandske samfund. Denne omstillingsproces rammer generelt, altså også den etablerede del af befolkningen, men den rammer i første række hele tilflyttergruppen.

Der er et umådeligt spring fra den gamle grønlandske livsform til tilværelsen i moderne byer. Fra de små steders yderst beskedne boliger og en tilværelse, der er præget af svingende erhvervs muligheder og en meget udtalt storfamilie- og naturaløkonomi, er omplantningen til moderne etageboliger